

هشدار معاون سازمان بهزیستی
اوتیسم در ایران بیداد می‌کند

تاریخ: ۰۴ تیر ۱۳۹۳ - ۰۸:۵۶

کد خبر: ۴۱۰۸۲۵

روزنامه شهروند نوشت:

آمار ابتلا به اوتیسم بیداد می‌کند. این هشدار معاون توانبخشی بهزیستی کشور است. «شمار مبتلایان هر روز بالاتر می‌رود بدون این‌که کسی بدانند چه اتفاقی در حال رخ دادن است. اوتیسم را به دلیل ناشناخته بودن، در کنار بیماری ام اس قرار می‌دهند.» اینها را یحیی سخنگویی، معاون توانبخشی بهزیستی می‌گوید. با این‌که آمارهای رسمی از موارد ابتلا به این بیماری در کشور وجود ندارد، اما این مسئول در سازمان بهزیستی از شیوع آن نگران است. شرایط زندگی این بیماران، خود حکایت تلخی است. آنها نه می‌توانند مانند سایر دانش‌آموزان سر کلاس‌های درس حاضر شوند و نه فعالیت درخور سنشان را داشته باشند. بیشترشان به دلیل بی‌اطلاعی خانواده‌ها و بی‌توجهی، دچار معلولیت‌های شدید می‌شوند. غربالگری این بیماران ضعف بسیار دارد. هرچند که بهزیستی وعده داده تا به‌طور جدی نسبت به وضع این بیماران ورود پیدا کند. «غربالگری اوتیسم از چند ماه پیش آغاز شده، قرار است برای پیشگیری و درمان کودکان ۲ تا ۵ ساله مبتلا به اوتیسم کار جدی انجام شود تا بتوان آنها را وارد مدرسه کرد و جلوی عقب‌ماندگی‌شان را گرفت.» سخنگویی اینها را می‌گوید.

بسیاری از خانواده‌های درگیر، به علت شرایط سخت نگهداری از این بیماران، دیگر تحمل ندارند، آن‌قدر به بهزیستی اصرار کردند تا در نهایت این سازمان برایشان یک مرکز شبانه‌روزی راه‌اندازی کرد. سخنگویی می‌گوید: «در برخی موارد وضع مبتلایان این بیماری به‌حدی وخیم است که از خانواده سلب آسایش کرده و چاره‌ای جز نگهداری آنها در مراکز شبانه‌روزی نیست و پیرو درخواست‌های مکرر خانواده‌های دارای فرزند بیمار اوتیسم و به‌رغم میل سازمان، مجبور شدیم نخستین مرکز شبانه‌روزی نگهداری از بیماران اوتیسم را در مشهد راه‌اندازی کنیم.» بیماران مبتلا به اوتیسم به دلیل ناتوانیشان، در گروه ۱۵ درصد معلول کشور قرار می‌گیرند. اگر هم دچار ضایعه نخاعی شده باشند در طرح ارایه خدمات پرستاری در منزل برای ۱۲ هزار معلول قرار می‌گیرند که تا سه ماه آینده اجرایی می‌شود. به گفته او در حاضر تعداد افراد تحت پوشش بهزیستی در این خصوص ۹ هزار نفر است. همچنین به گفته سخنگویی، قرار است رویکرد توانبخشی مبتنی بر مراکز به توانبخشی مبتنی بر خانواده تغییر کند. به این معنی که عده‌ای آموزش‌دیده، روانه منازل شده و به معلولان خدمت ارایه می‌کردند؛ البته بسیاری از اعضای خانواده‌های معلولان نیز پس از دریافت آموزش‌های لازم در گروه مراقبت‌کنندگان قرار گرفته‌اند. او تأکید می‌کند که بسیاری از معلولان نیازمند خدمات بهزیستی هستند.

بیماران اوتیسم از دو سالگی غربالگری می‌شوند

کمی غفلت از بیماران اوتیسم مساوی است با معلولیت همیشگی. به گفته معاون توانبخشی بهزیستی تا پیش از این وزارت آموزش و پرورش از شش سالگی این کودکان را غربالگری می‌کرد، درحالی‌که این بیماری تا آن سن، دیگر کاملاً شکل گرفته، اما بهزیستی در نظر دارد تا از دو سالگی غربالگری‌ها را شروع کند تا حتی‌الامکان جلوی معلولیت‌ها گرفته شود.

زمانی که سن مبتلا بالا می‌رود، علایم یکی پس از دیگری خودش را نشان می‌دهد، کودکی که به سن مدرسه رسیده و دچار اوتیسم است نمی‌تواند به راحتی رابطه دوستانه برقرار کند یا با کودکان هم سن و سالش بازی کند. حتی از نظر اجتماعی خیلی ناتوان است. آنها مانند کودکان دست و پا چلفتی هستند، ناتوان‌اند و حرکاتشان هماهنگی ندارد. احساس همدلی با هم کلاسی‌هایشان ندارند، همین هم می‌شود

تا ارتباط خوبی با بچه‌های هم‌سال خود نداشته باشند و وقتی به اواخر نوجوانی می‌رسند حتی اگر بیشترین پیشرفت درمانی هم داشته باشند، روش مناسب برای برخورد و ابراز علائق و هیجانات و احساسات به دیگران ندارند و برقراری دوستی در آنها به سختی انجام می‌شود.

اوتیسم یا همان در خود فرورفتگی دیگر بیماری ناشناخته‌ای نیست. هرچند آمار دقیقی از این بیماران وجود ندارد، اما اوتیسم را بیماری قرن ۲۱ می‌دانند. آمارها جهانی هستند. درست همانند سایر بیماری‌های ناشناخته و جدید. گفته می‌شود در دنیا از میان هر ۱۰ هزار کودک زیر ۱۲ سال، ۲ تا ۵ کودک مبتلا به اوتیسم هستند. اگر هم عقب‌افتادگی به‌عنوان یکی از علائم این بیماری را هم به شمار آوریم، شیوع این بیماری به ۲۰ کودک در هر ۱۰ هزار کودک می‌رسد. پسرها بیش از دختران قربانی این بیماری می‌شوند. بررسی‌ها نشان می‌دهد ابتلا به این بیماری ۳ تا ۵ برابر بیشتر از دختران است. گفته می‌شود از هر ۱۰ کودک یا بزرگسال مبتلا به اوتیسم ۷ نفر دچار کند ذهنی و مشکلات مربوط به عملکرد و واکنش‌های مغز هستند، همچنین ۳۰ درصد این کودکان دچار تشنج می‌شوند.

عوامل ژنتیکی، ایمونولوژیکی، عوامل مربوط به زمان زایمان، عوامل نورواناتومیکی و عوامل بیوشیمیایی و عضوی و... ژنتیک نقش مهمی در ایجاد این بیماری دارد. اوتیسم تنها مربوط به یک فرزند از خانواده نمی‌شود، گفته می‌شود ۲ تا ۴ درصد احتمال وجود دارد که خواهر یا برادر بیمار، هم به اوتیسم مبتلا شوند. علائم این بیماری منحصر به فرد است، یکسری از علائم مربوط به بی‌ثباتی خلق و عواطف این کودکان است. حملاتی از خنده یا گریه بدون دلیل آشکار دارند. آنها به خاطر بیماریشان رفتارهای پرخاشگری دارند، گاهی خودآزار می‌شوند. در این کودکان گاه دیده می‌شود که رشد زبان یا رشد کلامی‌شان بعد از مدتی که به‌طور طبیعی رشد کرد، دچار وقفه یا رکود می‌شود. از همه اینها مهم‌تر، غیراجتماعی بودن این کودکان است. آنها از نظر اجتماعی دچار تخریب هستند. هیچ رفتار وابسته‌ای نسبت به والدین ندارند و نسبت به دور شدن و جدا شدن مادر واکنشی نشان نمی‌دهند.